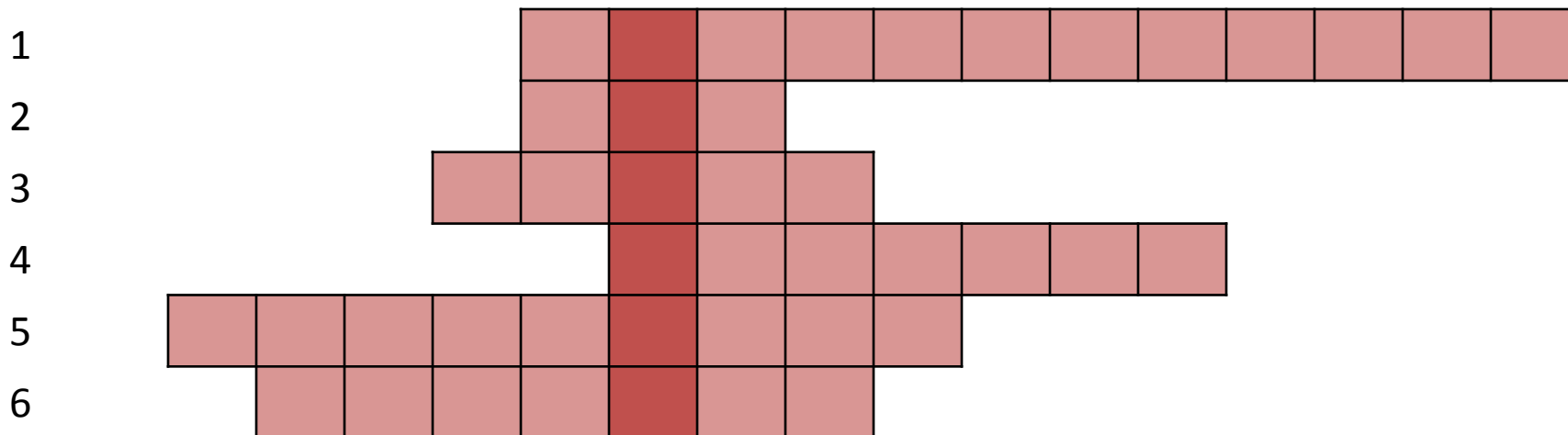

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zkratky a zkratková slova

Tematická oblast	Pravopis vesele i vážně
Datum vytvoření	27. 5. 2013
Ročník	Nižší ročníky osmiletého gymnázia
Stručný obsah	Cvičení věnovaná zkratkám a zkratkovým slovům
Způsob využití	Můžeme nechat žáky pracovat samostatně nebo s nimi procházíme jednotlivá cvičení. Po úkolu následuje řešení. Teorii obsahují snímky 4 a 9. Křížovku je možné předem vytisknout.
Autor	Mgr. Martina Svízelová
Kód	VY_32_INOVACE_14_CSVI20

Křížovka

Do křížovky doplňte slovo, jehož písmeno je ve zkratce zvýrazněno.

1. A**R**O, 2. ZO**H**, 3. **sv.**, 4. **gen.**, 5. V**Z**P, 6. **Ing.**

Křížovka

1					R	E	S	U	S	C	I	T	A	Č	N	Í
2					H	R	Y									
3				S	V	A	T	Ý								
4						G	E	N	E	R	Á	L				
5	Z	D	R	A	V	O	T	N	Í							
6		I	N	Ž	E	N	Ý	R								

Do křížovky doplňte slovo, jehož písmeno je ve zkratce zvýrazněno.

1. A**R**O, 2. ZO**H**, 3. **sv.**, 4. **gen.**, 5. V**Z**P, 6. **Ing.**

KDO JE TO ERAGON?

Řešení

- Eragon je jméno hlavního hrdiny fantasy románu Christophera Paoliniho.

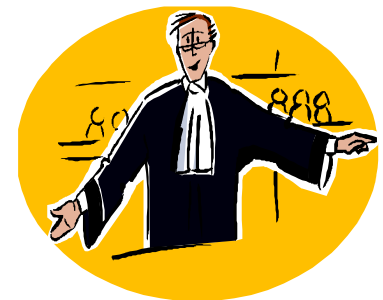
Pravidla zkracování

- Zkracujeme obvykle ta slova, která se často vykytují.
- Vypisujeme:
 - první písmeno slova (**p.** - pan, **s.** - strana),
 - první písmeno slov daného spojení (**j. č.** - jednotné číslo, **a. s.** - akciová společnost),
 - počáteční skupinu písmen (**sl.** - slečna, **pod.** - podobně, **str.** - strana).

Za zkratkou vždy píšeme tečku.
- Vypisujeme první a poslední písmeno (**pí** – paní, **fy** – **firmy**). V tomto případě tečku nepíšeme.

Tituly

- Rozpoznáš, jaký titul by mohly mít vyobrazené osoby?
- Umíš zkratky těchto titulů napsat?

Řešení - tituly

- Rozpoznáš, jaký titul by mohly mít vyobrazené osoby?
- Umíš je napsat?

MUDr.

Mgr.

MUDr.

Mgr.

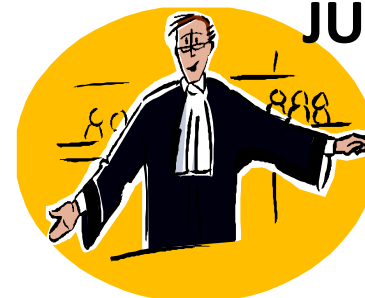
Ing.

JUDr.

Ing.

JUDr.

Věděl bys, co znamenají tituly?

MVDr.

CSc.

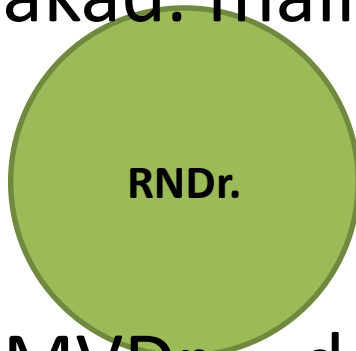
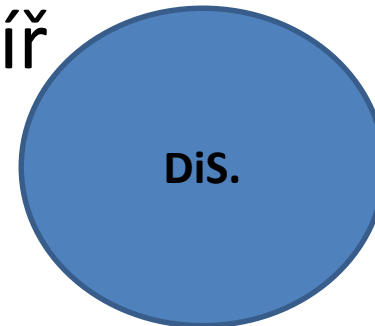
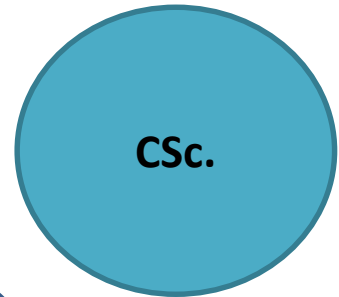
akad malíř.

RNDr.

DiS.

Řešení

- CSc. - kandidát věd. Titul CSc. uvádíme za jménem, ostatní tituly před jménem (Mgr. Pavel Novák, CSc.).
- RNDr. - doktor přírodních věd
- akad. malíř – akademický malíř
- MVDr. – doktor veterinární medicíny
- DiS. – diplomovaný specialista

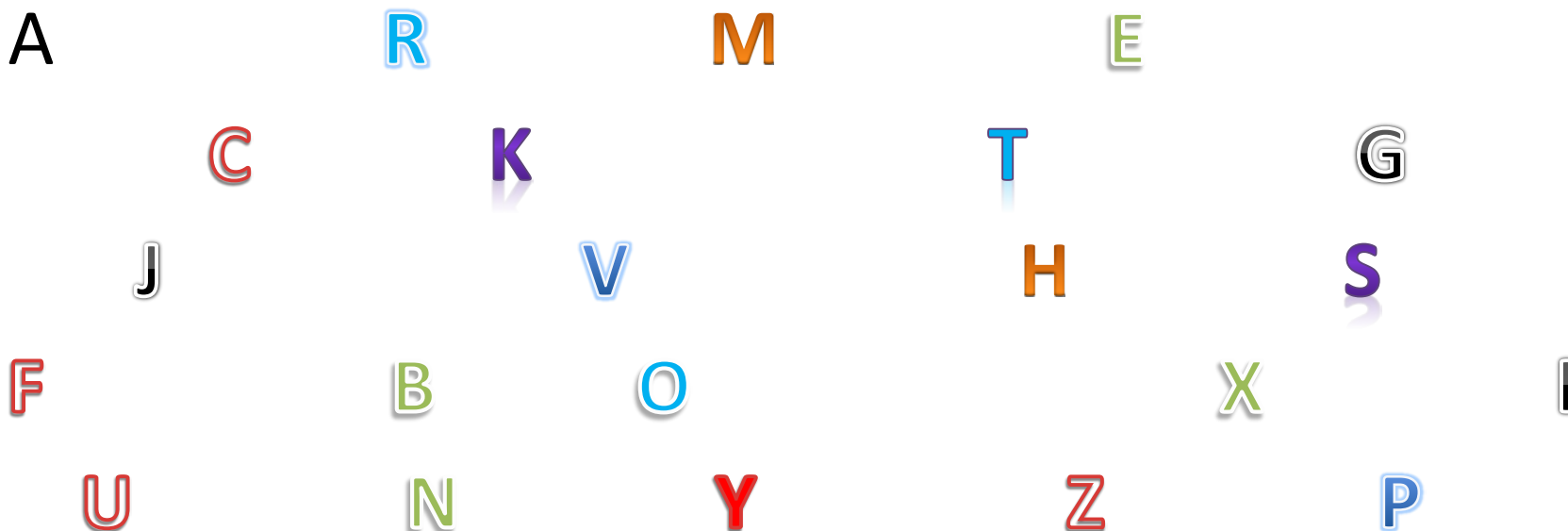
Zkratková slova

- Zkratková slova na rozdíl od zkratek můžeme skloňovat.
- Určitě všichni znáte zkratkové slovo **Čedok**.
 - Jak vzniklo?
 - Doplně: Pojedu na dovolenou s ____ .
- Co označují tato zkratková slova?
 - Semafor, Sazka, Unesco, Čez, Ikea

Řešení

- Určitě všichni znáte zkratkové slovo **Čedok**.
 - Jak vzniklo? Z počátečních slabik jednotlivých slov - **Česká dopravní kancelář**.
 - Doplně: Pojedu na dovolenou s **Čedokem**.
- Co označují tato zkratková slova?
 - Semafor** - název divadla (sedm malých forem),
 - Sazka** - Sázková kancelář,
 - UNESCO** - Organizace pro výchovu, vědu a kulturu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization),
 - Čez** – elektrárenská společnost (České energetické závody),
 - Ikea** – švédská nábytkářská firma (Ingvar Kamprad - zakladatel, Elmtaryd - název oblíbené farmy, Agunnaryd - blízká vesnice)

Dokázal bys k některým písmenům
abecedy vymyslet zkratku nebo
zkratkové slovo?

Řešení

- **ARO** (anesteziologicko- resuscitační oddělení), **AVČR** (Akademie věd České republiky)
- **CD** (kompakt disk)
- **ČR** (Česká republika), **ČVUT** (České vysoké učení technické), **ČD** (České dráhy)
- **DSZO** (Dopravní společnost Zlín-Otrokovice), **doc.** (docent), **DPH** (daň z přidané hodnoty)
- **GO** (Gymnázium Otrokovice)
- **HUP** (hlavní uzavěr plynu), **HIV** (human immunodeficiency virus)
- **CHKO** (chráněná krajinná oblast, **chem.** (chemický)
- **IRA** (Irská republikánská armáda), **IČO** (identifikační číslo organizace)
- **JIP** (jednotka intenzivní péče), **JAR** (Jihoafrická republika), **JAMU** (Janáčkova akademie múzických umění)
- **KRNAP** (Krkonošský národní park), **kap.** (kapitola)
- **LN** (Lidové noviny), **lat.** (latinsky)
- **MU** (Masarykova univerzita), **MŠMT** (Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy), **MF** (Mladá fronta)
- **ND** (Národní divadlo)
- **ODS** (Občanská demokratická strana), **OH** (olympijské hry)
- **PC** (personal computer), **př. n. l.** (před naším letopočtem)

Řešení - pokračování

- **RD** (rodinný dům)
- **SOS** (save our souls – paste naše duše), **SMS** (short message service/system)
- **TZ** (trestní zákon), **tzv.** (tak zvaně), **TANAP** (Tatranský národní park)
- **UK** (Univerzita Karlova), **UNESCO** (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization), **USA** (United States of America)
- **VŠ** (vysoká škola), **voj.** (voják), **VIP** (very important person)
- **www** (world wide web)
- **ZOH** (zimní olympijské hry), **ZUŠ** (základní umělecká škola)

Zdroje

- HARTMANNOVÁ, V. a kol. *Pravidla českého pravopisu*. 5. vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2001. ISBN 80-7182-073-3.
- Obrázky:Klipart Microsoft Office